

ПОГОДЖЕНО

Міністерство освіти і науки,
молоді та спорту України
Перший заступник Міністра

_____ 2013 р.
« ____ » _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України
Міністр

_____ М.В. Присяжнюк
від « ____ » _____ 2013 р. № _____

С Т А Т У Т

**УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА**

(нова редакція)

Ідентифікаційний код

ПРИЙНЯТО

Конференцією трудового
колективу Уманського національного
університету садівництва,
_____ р., протокол № _____

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Даний Статут Уманського національного університету садівництва (надалі – Університет) розроблений відповідно до чинного законодавства України і є документом, який регламентує діяльність університету.

Указом Президента України № 1111 «Про перейменування та надання статусу національного Уманському державному аграрному університету» від 28 грудня 2009 року університету надано статус національного.

Уманський національний університет садівництва є правонаступником майнових прав та обов'язків Уманського державного аграрного університету.

Університет засновано на державній формі власності і підпорядковано Міністерству аграрної політики та продовольства України (надалі – Орган управління майном).

Університет – багатопрофільний державний вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації широкого спектра аграрних, природничих, технічних, економічних та інших напрямів науки, техніки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинену інфраструктуру навчальних, навчально-виробничих, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань, здійснює культурно-просвітницьку діяльність та відноситься до сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Повна назва вищого навчального закладу – Уманський національний університет садівництва, скорочена – УНУС.

1.2. Місцезнаходження університету:

адреса: 20300, вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.;

телефони: (04744) 4-69-99, 4-69-79; факс: (04744) 4-69-89, 4-69-90;

електронна пошта: udau@udau.edu.ua.

1.3. Основними напрямками діяльності університету є:

- підготовка згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями (у тому числі іноземних громадян) висококваліфікованих фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів для агропромислового комплексу, державної служби та ін.;
- підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних працівників;
- науково-дослідна робота, організація і проведення досліджень у галузях агропромислового виробництва, у сферах інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу, водного господарства, сільськогосподарського машинобудування та сільськогосподарської дорадчої діяльності;

- спеціалізація, довузівська підготовка, перепідготовка кадрів і післядипломне підвищення кваліфікації спеціалістів, здобуття другої вищої освіти;

- підготовка і перепідготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем кваліфікаційних робітників і спеціалістів на замовлення центрів зайнятості населення, юридичних та фізичних осіб;

- підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру, докторантуру;

- прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора наук;

- наукові консультації для осіб, які підвищують кваліфікацію самостійно;

- утворення наукових та агротехнологічних парків як форм інтегрованого розвитку освіти, науки, виробництва та навчальної і виробничої практики;

- користування земельними ділянками у порядку, встановленому чинним Земельним кодексом України;

- визначення власної структури, зокрема утворення і припинення діяльності структурних підрозділів;

- виробництво, переробка, зберігання і реалізація виробленої власної сільськогосподарської та іншої продукції, отриманої в процесі навчальної, наукової, практичної діяльності (у тому числі продукції, виробленої у навчально-науково-виробничих майстернях і науково-навчально-практичних центрах Університету);

- спеціалізація, підвищення кваліфікації, перепідготовка, атестація, переатестація наукових, науково-педагогічних й управлінських кадрів, у тому числі іноземних громадян, на договірних засадах з підприємствами, установами, організаціями та громадянами з урахуванням державного замовлення;

- підготовка кваліфікованих фахівців з рівнем знань, умінь, навичок в обсязі державних вимог;

- організація практичної підготовки студентів та фахівців на базі навчально-науково-практичних центрів Університету;

- наукова, науково-технічна, інноваційно-інвестиційна, інформаційно-консультативна, дорадча, виставкова діяльність, пропаганда наукових знань, інформаційне та консультативне забезпечення галузей агропромислового виробництва;

- культурно-освітня, методична, видавнича, фінансово-господарська, виробничо-комерційна робота, надання готельних послуг, виробнича та посередницька діяльність;

- здійснення зовнішніх зв'язків, у тому числі підготовка висококваліфікованих фахівців відповідних спеціальностей та освітньо-кваліфікаційних рівнів на основі договорів, укладених з іноземними юридичними та фізичними особами;

- професійно-технічна освіта, в тому числі підготовка трактористів-машиністів сільськогосподарського виробництва, навчання водіїв автотранспортних засобів, тощо;

- надання платних послуг згідно із чинним законодавством України;

- виробництво та реалізація продукції промислового харчування, організація її споживання;

- інші доступні та доцільні види діяльності, що не суперечать чинному законодавству України.

1.4. Головними завданнями Університету є:

- упровадження освітньої діяльності, що передбачає навчальну, виховну, наукову, культурну, методичну діяльність і забезпечує підготовку фахівців з ліцензованих напрямів підготовки та спеціальностей відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів і відповідає державним стандартам вищої освіти України;

- визначення спеціалізації зі спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра;

- визначення у межах структури та форми змісту варіативних частин освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників, освітньо-професійних програм підготовки, засобів діагностики якості вищої освіти, навчальних планів, програм навчальних дисциплін;

- забезпечення умов для оволодіння системою знань про людину, природу і суспільство;

- забезпечення дотримання високих етичних норм, атмосфери доброзичливості й взаємної поваги у стосунках між науковими, науково-педагогічними працівниками, співробітниками та студентами;

- забезпечення умов для набуття студентами знань у певній галузі, підготовка їх до професійної діяльності;

- забезпечення власної бази практики для студентів усіх спеціальностей на основі інноваційно-інвестиційних проектів «Інтеграція освіти, аграрної освіти, науки та виробництва»;

- забезпечення виконання умов державного замовлення та інших угод на підготовку фахівців з вищою освітою;

- проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень як основи підготовки майбутніх фахівців, науково-технічного і культурного розвитку держави;

- формування високого рівня кадрового і матеріально-технічного забезпечення;

- виконання функцій провідного науково-методичного центру в сфері своєї діяльності;

- підготовка молоді до самостійної наукової і науково-педагогічної діяльності;

- інформування абітурієнтів і студентів про ситуацію, що склалася на ринку зайнятості;

- формування соціально зрілої творчої особистості, виховання морально, психічно і фізично здорового покоління громадян;
- забезпечення культурного і духовного розвитку особистості, виховання державного патріотизму і поваги до Конституції України.

1.5. Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії України, Університет визнано акредитованим за статусом вищого навчального закладу освіти IV (четвертого) рівня акредитації.

Університет як вищий навчальний заклад IV рівня акредитації має право готувати фахівців за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями:

- кваліфікований робітник;
- молодший спеціаліст;
- бакалавр;
- спеціаліст;
- магістр.

За науковими ступенями:

- кандидат наук;
- доктор наук;

Має право здійснювати навчання за такими формами: денна (очна), заочна.

Перепідготовка фахівців (у т.ч. з наданням другої вищої освіти), а також освітні послуги, пов'язані з одержанням професійної освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підготовки робітничих професій, підвищення кваліфікації працівників аграрного сектора.

Університет має право видавати документ про вищу освіту державного зразка з акредитованих напрямів (спеціальностей).

1.6. Університет є юридичною особою, має структурні підрозділи, відокремлене майно, може від свого імені набувати майнових і особистих немайнових прав і мати обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді.

Університет має самостійний баланс, бюджетний, валютний та інші рахунки в Держказначействі й установах банків, печатку із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням. Університет має власні штампи, емблему, прапор. Університет є неприбутковою організацією.

Університет може мати власний гімн, прапор, герб, друкований орган масової інформації, зареєстрований у встановленому порядку, товарний знак та інші необхідні реквізити і атрибути юридичної особи.

1.7. Університет здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», інших нормативно-правових і законодавчих актів та цього Статуту.

1.7.1. Освітня та наукова діяльність в Університеті реалізується з дотриманням вимог чинного законодавства про мови.

1.7.2. Втручання органів державної влади в навчальну, наукову, господарську діяльність Університету допускається лише у випадках, передбачених чинним законодавством.

1.8. Структурні підрозділи Університету створюються відповідно до чинного законодавства України, головних завдань діяльності Університету і функціонують згідно з окремими положеннями, що розробляються Університетом та затверджуються Вченою радою і ректором Університету.

Структурними підрозділами Університету є:

- Городищенський коледж;
- Тальнівський будівельно-економічний коледж;
- Тальянківський агротехнічний коледж;
- Агротехнічний коледж;
- Чигиринський технікум;
- Шевченківський коледж (надалі Технікуми, Коледжі),
- інститути, філії, факультети, наукові бібліотеки, інформаційно-консультаційні центри, навчально-методичні кабінети, навчально-наукові лабораторії, лабораторії з оцінки якості земель, сільськогосподарської продукції для надання послуг товаровиробникам, навчально-виробничі та творчі майстерні, центри інформаційного, наукового та технічного забезпечення, дорадча служба, навчально-дослідні господарства, навчально-науково-виробничі відділи, навчальні переробні та реалізаційні підприємства овочевої, плодової та зернової продукції, бухгалтерія, адміністративно-виробничі відділи, видавничо-поліграфічний відділ, видавництво, архів, музей, підрозділи студентського харчування – їдальні, центри студентського дозвілля, кафе, бази, магазини, гуртожитки, гостинні приміщення, спортивні комплекси, спортивно-оздоровчі табори, структурні підрозділи, що здійснюють розрахункову діяльність (лабораторії відділи та т.п.), міжрегіональні навчально-практичні центри розвитку сільськогосподарських територій, технопарки та інші об'єкти. Санаторій-профілакторій - відокремлений структурний підрозділ. Університет може мати в своєму складі й інші підрозділи, діяльність яких не заборонена законодавством.

1.8.1. Навчальні заклади I-II рівнів акредитації є відокремленими структурними підрозділами, мають окремі права юридичної особи. Свою діяльність вони здійснюють відповідно до Положення, яке затверджується ректором Університету.

Керівництво факультетом здійснює декан. Декан факультету може делегувати частину повноважень заступникам.

Декан видає розпорядження, що стосуються діяльності факультету. Розпорядження декана є обов'язковими для виконання всіма працівниками факультету, але можуть бути скасовані ректором Університету, якщо суперечать чинному законодавству, Статуту Університету чи завдають шкоди інтересам Університету.

Кандидатура на посаду декана факультету обирається відповідно до Закону України «Про вищу освіту». Вчена рада факультету обирає і рекомендує ректору Університету кандидатуру на посаду керівника факультету з числа науково-педагогічних працівників факультету, які мають вчене звання доцента, професора, науковий ступінь.

Ректор Університету призначає декана факультету строком на сім років. Керівник факультету виконує свої повноваження на постійній основі. Заступники декана факультету призначаються ректором Університету за пропозицією вченої ради факультету.

Декан факультету може бути звільнений з посади на підставах, визначених чинним трудовим законодавством, а також за порушення Статуту Університету та за невиконання умов контракту на підставі рішення Вченої ради Університету.

Декан факультету може бути звільнений з посади ректором Університету на підставі подання органу громадського самоврядування факультету. Пропозиція про звільнення декана факультету вноситься до органу громадського самоврядування факультету не менш як половиною статутного складу вченої ради факультету. Пропозиція про звільнення декана факультету приймається не менш ніж двома третинами голосів статутного складу органу громадського самоврядування факультету.

Створюючи новий факультет, ректор Університету призначає на умовах контракту виконуючого обов'язки декана цього факультету на термін до проведення виборів декана факультету, але не більше, ніж на один рік.

1.8.2. Кафедра – базовий структурний підрозділ Університету, що проводить навчально-виховну і методичну діяльність з однієї або кількох споріднених спеціальностей, спеціалізації чи навчальних дисциплін і здійснює наукову, науково-дослідну та науково-технічну діяльність за певним напрямом. Кафедра утворюється рішенням Вченої ради Університету за умови, якщо до її складу входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менше трьох, що мають науковий ступінь або вчене звання.

Керівництво кафедрою здійснює завідувач кафедри, який обирається на цю посаду за конкурсом Вченою радою Університету строком на сім років. Із завідувачем кафедри укладається контракт. Посаду завідувача кафедри може обіймати, як правило, особа, яка має вчене звання та науковий ступінь.

Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за організацію і рівень навчальної, наукової й виховної роботи, за стан приміщень і обладнання, які закріплені за кафедрою, та за дотримання норм і правил охорони праці.

Кафедра утворюється, реорганізується та ліквідується відповідно до чинного законодавства України за рішенням Вченої ради.

1.8.3. Коледжі та технікуми є структурними підрозділами Університету без права юридичної особи або відокремленими структурними підрозділами Університету з окремими правами юридичної особи, що мають майно, передане їм Університетом в оперативне управління чи закріплене на правах оперативного господарського управління, здійснюють освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації за кількома спорідненими спеціальностями і мають відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення. У коледжах здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого

спеціаліста та бакалавра. Коледжі мають право надавати освітні послуги, пов'язані із здобуттям професійної освіти на рівні кваліфікаційних вимог до курсової підготовки робітничих професій.

Коледжі та технікуми готують фахівців на базі повної загальної середньої освіти з присвоєнням освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста і на основі базової загальної середньої освіти з присвоєнням освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти.

Коледжі та технікуми мають самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного герба України, зі своїм найменуванням; штампи та бланки структурних підрозділів, власну символіку та атрибутику, зареєстровану відповідно до чинного законодавства України.

Коледжі та технікуми здійснюють свою діяльність відповідно до чинного законодавства України, цього Статуту, відповідних Положень про коледжі, що затверджуються Вченою радою і ректором Університету.

Коледжі та технікуми утворюється, реорганізується та ліквідується відповідно до чинного законодавства за рішенням Вченої ради Університету.

Безпосереднє керівництво коледжами та технікумами здійснюють директори, які обираються відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та призначаються на посаду ректором Університету.

Кандидати на посаду директорів коледжів повинні бути громадянами України, вільно володіти українською мовою, мати вищу освіту, відповідну підготовку та стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах відповідного профілю не менше ніж п'ять років.

Конкурс на заміщення посади директора коледжу оголошується ректором Університету кожні п'ять років. Ректор Університету приймає пропозиції щодо претендентів на посади директора, які відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту», і вносить кандидатури претендентів до вищого органу громадського самоврядування коледжу для голосування.

Директор коледжу може бути звільнений з посади ректором на підставах, визначених трудовим законодавством, а також за порушення Статуту Університету та умов контракту.

Ректор Університету призначає на умовах контракту виконуючого обов'язки директора новоутвореного коледжу на термін до проведення виборів директора коледжу, але не більше ніж на два роки.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю коледжів здійснює Університет.

1.8.4. До підрозділів, що забезпечують навчально-виховний процес та наукову діяльність в Університеті, належать:

- навчальна частина;
- відділ кадрів;
- бухгалтерія;
- канцелярія;

- юридичний відділ;
- адміністративно-господарська частина;
- наукова відділ;
- відділ аспірантури та докторантури;
- спеціалізовані вчені ради;
- планово-фінансовий відділ;
- відділ міжнародних зв'язків;
- приймальна комісія;
- відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників університету;
- навчально-виробничі майстерні;
- поліграфічний відділ;
- готель;
- гуртожитки;
- бібліотеки;
- навчально-науково-виробничий відділ ;
- заклади громадського харчування студентів і співробітників;
- проблемні науково-дослідні лабораторії та центри;
- відділ охорони праці;
- інші структурні підрозділи, створені відповідно до чинного законодавства та рішення Вченої ради Університету.

Створені підрозділи безпосередньо підпорядковані ректорові Університету, який визначає напрями їх основної діяльності, порядок фінансово-господарської діяльності, структуру управління та умови використання матеріально-технічної бази, умови оплати, стимулювання праці, призначає та звільняє їх керівників.

1.8.5. Університет може створювати:

- навчально-науково-виробничі центри (комплекси, інститути), що об'єднують споріднені факультети, коледжі, технікуми, наукові, науково-дослідні, науково-виробничі й проектні інститути, дослідні станції, кафедри, наукові лабораторії, конструкторські бюро, навчально-дослідні господарства, навчально-виробничі комбінати, експериментальні заводи, фабрики, фірми, полігони, технопарки, наукові парки, торгові дома, інші підрозділи;
- міжрегіональні навчально-практичні центри розвитку сільськогосподарських територій;
- навчально-наукові центри (комплекси, інститути), що об'єднують споріднені факультети, кафедри, наукові лабораторії, центри, інші підрозділи, що забезпечують підготовку фахівців з певних спеціальностей (напрямів підготовки) та проводять наукові дослідження з певного напрямку;
- науково-дослідні центри (комплекси, інститути), що об'єднують споріднені наукові лабораторії, кафедри, інші підрозділи за певним напрямом науково-дослідної роботи;
- інші структурні підрозділи для надання платних послуг у галузі вищої освіти та пов'язаних з нею інших галузях діяльності Університету.

Університет має право створювати у своєму складі заклади післядипломної освіти, що готують фахівців з нових перспективних напрямів науки і техніки на базі вищої освіти у скорочені терміни. Порядок створення закладів регулюється законодавчими актами.

Для обміну досвідом з питань навчально-методичної роботи при Університеті можуть створюватися науково-методичні лабораторії, центри, експериментальні майданчики. Порядок їх створення встановлюється законодавством за рішенням Вченої ради Університету.

Університет може створювати навчальні й наукові підрозділи без права юридичної особи: навчально-наукові, науково-дослідні та інші інститути, навчально-науково-практичні центри, агротехнологічні парки, коледжі, курси, факультети суміжних і додаткових професій, кафедри, наукові бібліотеки, лабораторії, центри, відділи, комплекси, підрозділи громадського харчування та інші підрозділи, що надають платні послуги. Такі підрозділи підпорядковані безпосередньо ректорові Університету, який відповідно до цього Статуту призначає керівника підрозділу, визначає напрями їх основної діяльності, порядок фінансово-господарської діяльності, структуру управління та умови використання матеріально-технічної бази, що належить Університету. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні та інші працівники Університету можуть брати участь у роботі цих підрозділів на умовах сумісництва, за контрактом, за трудовими угодами у складі тимчасових творчих колективів тощо.

Університет може мати у своєму складі підготовчі відділення (підрозділи), підрозділи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, лабораторії, навчально-методичні кабінети, комп'ютерні та інформаційні центри, центр з підготовки робітничих професій, навчально-виробничі й творчі майстерні, навчально-дослідні господарства, виробничі структури, видавництва, спортивні комплекси, заклади культурно-побутового призначення та інші підрозділи, діяльність яких не заборонена чинним законодавством.

Університет у своєму складі може мати: науково-дослідні установи, навчально-методичні кабінети, обчислювальні та інші центри, навчально-виробничі майстерні, виробничі підрозділи, заклади культурно-побутового призначення, громадського харчування, інші підрозділи, діяльність яких передбачено чинним законодавством України.

Університет може мати у своєму складі докторантуру і аспірантуру, які є формами підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації. Аспірантура і докторантура Університету мають право здійснювати підготовку науковців з відривом або без відриву від виробництва за спеціальностями, визначеними Уповноваженим органом управління, як за державним замовленням, так і за кошти фізичних або юридичних осіб.

Для захисту дисертацій в Університеті відповідним чином створюються спеціалізовані Вчені ради.

1.8.6. Створення, ліквідація та реорганізація структурних підрозділів Університету здійснюється відповідно до чинного законодавства за рішенням Вченої ради.

1.8.7. Структурні підрозділи Університету функціонують відповідно до окремих положень, що розробляються згідно з чинним законодавством України і затверджуються ректором Університету.

1.9. Діяльність політичних партій та релігійних організацій в Університеті забороняється. Участь науково-педагогічних та інших працівників, студентів, аспірантів, докторантів Університету в діяльності політичних партій та релігійних організацій за межами Університету або відмова від такої участі не може бути підставою для будь-якого обмеження їх прав.

2. ПОВНОВАЖЕННЯ МІНІСТЕРСТВА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ

2.1. Уповноважений орган управління:

- бере участь у здійсненні державної політики у галузі вищої освіти, науки, професійної підготовки кадрів;
- бере участь у здійсненні ліцензування та акредитації Університету;
- сприяє працевлаштуванню випускників Університету;
- здійснює контрольні функції за дотриманням вимог якості вищої освіти;
- організовує вибори, затверджує та звільняє з посади ректора Університету;
- затверджує за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки Статут Університету;
- затверджує кошторис та штатний розпис Університету;
- визначає нормативи матеріально-технічного, фінансового забезпечення Університету;
- здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Університету;
- здійснює функції управління майном Університету згідно з чинним законодавством;
- приймає рішення про реорганізацію або ліквідацію Університету;
- здійснює інформаційне забезпечення освітньої діяльності Університету;
- формує і розміщує державне замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою відповідних галузей;
- здійснює навчально-методичне керівництво, контроль за дотриманням вимог стандартів вищої освіти України, державне інспектування;

- сприяє випуску підручників, навчальних посібників, методичної літератури та інших навчально-методичних засобів навчання;
- виступає державним замовником науково-дослідних робіт у галузях агропромислового виробництва та координує їх проведення в Університеті;
- сприяє впровадженню у виробництво завершених в Університеті наукових розробок та передового досвіду, у тому числі з фундаментальних досліджень;
- забезпечує зв'язок із закладами освіти та державними органами інших країн, міжнародне співробітництво з питань, що належать до його компетенції;
- здійснює моніторинг та узгоджує питання, пов'язані з вилученням чи добровільною відмовою від користування земельною ділянкою, передачі в оренду, укладання договорів про спільну діяльність (спільний обробіток земельних ділянок) та інших видів договорів, що можуть призвести до вилучення земельних ділянок, зміни цільового призначення земельних ділянок або їх частин, які закріплені за Університетом на праві постійного користування;
- здійснює інші повноваження, передбачені чинним законодавством України.

3. ОБСЯГ ЦИВІЛЬНОЇ ПРАВОЗДАТНОСТІ

3.1. Цивільна правоздатність Університету виникає з моменту його створення і складається з його прав та обов'язків.

3.2. Університет має право:

- визначати зміст освіти на основі державних та галузевих стандартів, освітньо-професійних програм, установлених для вищих закладів освіти четвертого рівня акредитації;
- визначати форми та засоби проведення навчально-виховного процесу відповідно до ліцензованої освітньої діяльності;
- готувати фахівців за державним замовленням і замовленням галузевих міністерств, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та за договорами з громадянами іноземних держав;
- розробляти та запроваджувати власні програми наукової, науково-виробничої і навчально-виробничої діяльності;
- створювати та реорганізовувати в установленому порядку структурні підрозділи;
- бути засновником наукового парку згідно з Законом України «Про наукові парки»;
- одержувати кошти і матеріальні цінності (будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби тощо) від органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, громадян і благодійних фондів;

- укладати угоди про спільну діяльність з підприємствами, установами і організаціями в Україні та за її межами для виконання статутних завдань відповідно до чинного законодавства України;

- затверджувати в установленому чинним законодавством порядку штатні розписи і встановлювати посадові оклади працівникам структурних підрозділів, визначати співвідношення між основними видами робіт (навчальною, науковою, методичною, організаційною) науково-педагогічних працівників Університету відповідно до річного навантаження (1548 або 1542 години) та облік їх навантаження, що затверджується ректором Університету;

- самостійно здійснювати перерозподіл навчального навантаження науково-педагогічних працівників з урахуванням результатів науково-дослідної, науково-інноваційної діяльності, методичної та організаційної роботи;

- самостійно визначати та вносити пропозиції Уповноваженому органу управління щодо змін у штатному розписі Університету;

- установлювати та присвоювати почесні звання Університету;

- запроваджувати нові форми організації і стимулювання праці з метою забезпечення максимального використання інтелектуального потенціалу працівників Університету відповідно до чинного законодавства;

- вступати до асоціацій, спілок та інших об'єднань, зокрема міжнародних, з метою підвищення якості підготовки фахівців, результативності наукових досліджень, зміцнення матеріально-технічної бази і соціальної інфраструктури, забезпечення координації та кооперування діяльності, захисту своїх прав та інтересів;

- здійснювати навчання вітчизняних студентів понад державне замовлення в межах ліцензованого обсягу прийому (на умовах контракту з фізичними та юридичними особами);

- здійснювати навчання громадян інших держав за міжнародними договорами, а також за окремими договорами з юридичними та фізичними особами;

- брати участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, докторантами, науково-педагогічними та науковими працівниками;

- організовувати міжнародні конференції, симпозіуми, конгреси та інші міжнародні заходи;

- проводити наукові дослідження за прямими договорами з міністерствами і відомствами, підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами в Україні та за її межами;

- розробляти та запроваджувати власні програми наукової діяльності;

- брати участь у міжнародних освітніх та наукових програмах;

- здійснювати обіг матеріальних цінностей та ресурсів у межах структурних підрозділів Університету;

- одержувати інвестиції та кредити від іноземних і вітчизняних компаній;

- здійснювати платні послуги та затверджувати кошториси на їх надання згідно з Переліком платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами відповідно до чинного законодавства;
- розвивати власну соціальну базу, мережу спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних і культурних закладів, гуртожитків, готелів, закладів громадського харчування (їдальні, буфети тощо) та інших підрозділів згідно із чинним законодавством України;
- використовувати підтримку держави та відповідні пільги, передбачені чинним законодавством України для наукових установ, навчальних закладів і виробників сільськогосподарської продукції;
- користуватися банківськими кредитами і позиками згідно із чинним законодавством України за погодженням із Уповноваженим органом управління;
- здійснювати самостійну видавничу діяльність, розповсюдження поліграфічної продукції, у тому числі надання видавничих платних послуг підприємствам, організаціям, установам незалежно від форм власності та фізичним особам відповідно до законодавства, розвивати власну поліграфічну базу;
- здійснювати капітальне будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт основних фондів на умовах підряду або господарським способом;
- залучати до навчального процесу та консультацій провідних фахівців з наукових установ, навчальних закладів України та інших держав на контрактній основі або за окремими договорами;
- проводити підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації за професіями, що визначені державним класифікатором професій;
- брати участь у діяльності міжнародних неурядових організацій;
- брати участь у роботі благодійних організацій і фондів;
- отримувати за результатами акредитації додаткові права і пільги, передбачені для вищих навчальних закладів відповідного рівня;
- створювати власні або використовувати за договором інші матеріально-технічні бази для проведення навчально-виробничої практики осіб, які навчаються в Університеті, а також для власної господарської діяльності;
- спрямовувати кошти на будівництво або благоустрій соціально-побутових об'єктів, а також на соціальну підтримку педагогічних, науково-педагогічних та інших категорій працівників Університету та осіб, які навчаються в Університеті;
- визначати (з урахуванням особливостей суспільного поділу праці в Україні та з метою задоволення вимог ринку праці) спеціалізації зі спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, та магістра;
- визначати у межах структури та форми, встановлених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, зміст варіативних частин освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників Університету, освітньо-

професійних програм підготовки, засобів діагностики якості вищої освіти, навчальних планів, програм навчальних дисциплін;

- отримувати послуги й технічну допомогу від державних і недержавних підприємств, установ, організацій і громадян;

- користуватися і розпоряджатися належним йому майном, реалізовувати право землекористування відповідно до вимог чинного Земельного кодексу України, використовувати землі за призначенням для навчально-дослідної та виробничо-господарської діяльності;

- передавати з балансу на баланс або реалізовувати обладнання, прилади, матеріали і книги, списувати з балансу в установленому порядку основні засоби, що застаріли або стали непридатними, за дозволом Уповноваженого органу управління;

- здійснювати навчально-наукову та виробничо-господарську діяльність відповідно до чинного законодавства, а також створювати навчально-виробничі майстерні, центри практичної підготовки, постійні виставки, науково-виробничі та виробничі підрозділи тощо;

- здійснювати відповідно до чинного законодавства всі форми і види лізингової діяльності;

- здійснювати підготовку кандидатів і докторів наук;

- створювати за рішенням Вищої атестаційної комісії України спеціалізовані Вчені ради для захисту кандидатських та докторських дисертацій;

- організувати заочне та дистанційне навчання для осіб, які бажають отримати вищу освіту без відриву від виробництва;

- визначати структуру прийому студентів, аспірантів та докторантів з урахуванням державного замовлення на підготовку спеціалістів і погоджувати з Уповноваженим органом управління;

- розробляти і запроваджувати правила прийому студентів на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, та аспірантів і докторантів на підставі Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 р. № 309;

- купувати, брати в оренду за рахунок позабюджетних коштів приміщення, обладнання та інші матеріальні цінності, у тому числі житловий фонд;

- у встановленому чинним законодавством порядку передавати іншим суб'єктам господарювання або реалізовувати матеріальні цінності (будинки, споруди, техніку, обладнання, транспортні засоби тощо, у тому числі виготовлені Університетом), за погодженням з Уповноваженим органом управління надавати в оренду приміщення та обладнання, що не використовуються в навчально-виробничій діяльності, а одержані кошти спрямовувати на розвиток матеріально-технічної та соціальної бази Університету;

- зберігати тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках у банках;

- надавати консультації, інформаційні, наукові та науково-технічні послуги різним фізичним і юридичним особам;
- здійснювати міжнародне співробітництво;
- створювати підрозділи для надання послуг юридичним і фізичним особам, у тому числі і дорадчих, затверджувати їх кошториси, розробляти та впроваджувати власні програми інформаційно-консультаційної діяльності;
- використовувати навчально-матеріальну базу всіх відокремлених структурних підрозділів;
- реалізовувати свою продукцію (роботи і послуги) та майно за цінами і тарифами, що встановлюються самостійно на договірній основі, а у випадках, передбачених чинними законодавчими актами України, за фіксованими і регульованими цінами і тарифами;
- здійснювати за рахунок позабюджетних коштів Університету інвестування у житлове будівництво;
- відповідно до чинного законодавства виступати у ролі засновника або співзасновника господарських товариств, підприємств і організацій різноманітних видів організаційно-правових форм власності з правами юридичної особи, що здійснюють свою діяльність відповідно до напрямів навчально-науково-виробничої діяльності вищого навчального закладу та забезпечують досягнення статутних завдань Університету, поліпшують матеріально-технічну базу Університету та умови для оволодіння системою знань, формування соціально зрілої, творчої особистості, сприяють поліпшенню добробуту студентів, співробітників та учасників навчально-виховного процесу;
- засновувати та бути співзасновником засобів масової інформації, поширювати інформацію про свою діяльність;
- організовувати фахову підготовку та стажування студентів за кордоном;
- надавати допомогу в оформленні віз студентам і викладачам, які від'їжджають за кордон на практику та стажування;
- надавати вітчизняним та іноземним підприємствам, установам, організаціям і окремим громадянам платні послуги з освітньої, наукової, господарської, культурної, спортивно-оздоровчої діяльності;
- надавати студентам та слухачам додаткові навчальні або інші види послуг згідно із чинним законодавством;
- надавати послуги з ремонту і технічного обслуговування автомобілів та інших транспортних засобів;
- надавати послуги з виготовлення і ремонту металовиробів, меблів, побутових столярних виробів;
- надавати транспортні послуги з перевезення меблів, домашнього майна й предметів культурно-побутового призначення, палива, овочів, фруктів, зерна, будівельних та інших матеріалів;
- надавати послуги фізичним та юридичним особам з вирощування сільськогосподарських культур і виробництва продукції тваринництва наявними технічними засобами та інвентарем;

- надавати послуги з біологічного й екологічного (хімічного, ДНК-тестування та інше) оцінювання, експертизи ґрунтів, видів, сортів й порід дикої, свійської (культурної), сільськогосподарської флори та фауни, її сировини, продуктів (у тому числі проміжкові форми) біотехнологічних виробництв);

- надавати відомчі готелі та гуртожитки для тимчасового проживання туристів, учасників конференцій, симпозіумів, нарад, семінарів, олімпіад, фестивалів, конкурсів, змагань, походів тощо, окремих громадян, а також надавати громадянам додаткові послуги, пов'язані з мешканням у відомчих готелях;

- надавати в міжсезонний період (канікули, відпустки) готелі, гуртожитки, туристичні бази, спортивно-оздоровчі табори тощо для тимчасового проживання та харчування як окремих громадян, так і студентських (учнівських) екскурсійних і туристичних груп;

- здійснювати виробництво, переробку і реалізацію власної сільськогосподарської продукції;

- організовувати і здійснювати побутове, комунальне обслуговування, торгівельно-посередницьку, навчальну і навчально-консультативну діяльність, капітальний і поточний ремонт сільськогосподарської техніки, будівель, обладнання, його сервісне обслуговування, зовнішньоекономічну діяльність, дозволену законодавством України;

- приймати необхідні рішення з усіх аспектів своєї діяльності, якщо вони не суперечать законодавству країни;

- видавати накази, розпорядження, рішення, що стосуються діяльності Університету.

3.3. Університет зобов'язаний:

- у своїй діяльності дотримуватись Конституції України, вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про мови в Українській РСР» та інших законодавчих актів;

- забезпечувати на належному рівні навчальний процес, виконання наукових досліджень, надання інформаційних послуг, виконання умов державного контракту та інших угод на підготовку фахівців з вищою освітою, перепідготовку кадрів, підвищення їх кваліфікації;

- у своїй діяльності дотримуватись вимог державних стандартів вищої освіти щодо підготовки і перепідготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня та підвищення кваліфікації кадрів;

- створювати належні умови для якісної організації навчально-виховного процесу студентів, аспірантів та високопродуктивної праці співробітників, забезпечувати додержання законодавства про працю, правил та норм охорони праці, протипожежної безпеки, соціального страхування;

- дотримуватись договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової, комерційної діяльності та громадянами, в тому числі за міжнародними угодами;

- забезпечувати економне і раціональне використання фінансових та матеріальних ресурсів;

- забезпечувати соціальний захист учасників навчально-виховного процесу;
- у процесі визначення стратегії діяльності виконувати державне замовлення та інші договірні зобов'язання для підготовки фахівців на рівні державних стандартів;
- забезпечувати своєчасну сплату податків та інших платежів згідно з чинним законодавством України;
- здійснювати будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт основних фондів, забезпечувати якнайшвидше введення в експлуатацію придбаного обладнання;
- здійснювати матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу, наукової та інформаційної діяльності;
- виконувати норми і вимоги щодо охорони навколишнього середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки;
- звітувати перед Уповноваженим органом управління в установленому порядку про основні напрямки та результати своєї діяльності;
- здійснювати бухгалтерський, податковий та фінансовий оперативний облік, вести статистичну, фінансову та податкову звітність згідно з чинним законодавством України.

Університет акредитовано за певними напрямками освітньої діяльності, що надає право видавати диплом про вищу освіту за зразками, затвердженими Кабінетом Міністрів України, з напрямів підготовки та спеціальностей, які ліцензовано згідно з чинним законодавством України.

Університет на добровільних засадах може вступати до асоціацій, спілок та інших об'єднань за галузевими, територіальними чи іншими принципами, об'єднуватися в комплекси зі збереженням прав юридичної особи з метою поліпшення якості підготовки фахівців та координації проведення наукових досліджень.

На базі Університету працює регіональний навчально-науково-виробничий комплекс «Уманський національний університет садівництва» аграрного профілю, який створено на підставі наказу Міністерства сільського господарства і продовольства України від 11 березня 1997 року № 85/18 «Про створення навчально-науково-виробничого комплексу «Уманської сільськогосподарської академії». Університету надається право зараховувати на навчання за скороченим терміном випускників вищих навчальних закладів освіти I-II рівнів акредитації, які входять до складу цього комплексу. Умови фінансування такої підготовки фахівців визначаються ректором Університету за погодженням з Уповноваженим органом управління.

Практичне навчання студентів, проведення наукових та інших досліджень або робіт здійснюється на базі навчально-науково-практичних центрів, науково-дослідних господарств, навчально-дослідних господарств, коледжів, а також на базі Інституту післядипломної освіти, науково-дослідних інститутів або навчально-науково-практичних центрів, науково-виробничих підрозділів, підпорядкованих Університету.

Університет самостійно приймає рішення і здійснює діяльність у межах прав, передбачених Законом України «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами, Положенням про державний вищий навчальний заклад. Втручання органів державного управління в навчальну, наукову, господарську та іншу діяльність Університету допускається лише у випадках, передбачених чинним законодавством України.

Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України за результатами акредитації Університету можуть бути надані додаткові права автономії у здійсненні освітньої діяльності.

3.4. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних працівників та осіб, що навчаються в Університеті, визначаються відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Положення про державний вищий навчальний заклад.

Учасниками навчально-виховного процесу в Університеті є:

- науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- особи, які навчаються в Університеті;
- працівники Університету (категорійні спеціалісти, старші лаборанти, лаборанти та інші).

Науково-педагогічні працівники – це особи, які за основним місцем роботи в Університеті професійно займаються педагогічною діяльністю у поєднанні з науковою та науково-технічною діяльністю.

Наукова та науково-технічна діяльність науково-педагогічних працівників Університету регулюється Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Посади науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи з повною вищою освітою, які, як правило, пройшли спеціальну педагогічну підготовку.

Основними посадами науково-педагогічних працівників Університету є:

- асистент;
- викладач;
- старший викладач;
- доцент;
- директор бібліотеки
- науковий працівник бібліотеки
- професор;
- завідувач кафедру;
- заступник декана;
- декан;
- директор інституту післядипломної освіти;
- директор інституту довузівської підготовки;
- директор навчально-наукового інституту;
- начальник навчальної частини;
- начальник наукової відділу;
- вчений секретар;

- завідувач відділу аспірантури та докторантури;
- проректор з наукової та інноваційної діяльності;
- проректор з науково-педагогічної роботи;
- проректор по роботі з відокремленими структурними підрозділами;
- проректор з адміністративно-господарської роботи;
- перший проректор – проректор з навчальної роботи;
- ректор.

На посади науково-педагогічних працівників обираються, як правило, за конкурсом, особи, які мають відповідну освіту, науковий ступінь або вчене звання, а також переважно випускники магістратури, аспірантури та докторантури. У зв'язку із виробничою необхідністю науково-педагогічні працівники можуть працювати на умовах строкового трудового договору. Науково-педагогічні працівники призначаються на посаду ректором Університету.

Робочий час науково-педагогічного працівника визначається Кодексом законів про працю України.

Час виконання навчальних, методичних, наукових, організаційних та інших трудових обов'язків у поточному навчальному році не повинен перевищувати річний робочий час.

Залучення науково-педагогічних працівників до роботи, не обумовленої трудовим договором, може здійснюватися лише за їх згодою або у випадках, передбачених законом.

Педагогічною діяльністю можуть займатися особи з високими моральними якостями, які мають відповідну освіту, в окремих випадках – професійну практичну підготовку та стан здоров'я, що дозволяє виконувати обов'язки педагогічного працівника.

Основними посадами педагогічних працівників Університету є:

- завідувач навчальною лабораторією;
- завідувач навчально-виробничою майстернею;
- завідувач науково-методичним кабінетом;
- методист.

Основними посадами педагогічних працівників коледжів є:

- викладач;
- старший викладач;
- майстер виробничого навчання;
- старший вихователь;
- вихователь;
- методист;
- керівник гуртка;
- художній керівник;
- завідувач відділення;
- завідувач навчально-методичного кабінету;
- завідувач лабораторії;
- заступники директора коледжу з навчальної та виховної роботи і виробничого навчання;

- директор коледжу.

3.4.1. Науково-педагогічні та педагогічні працівники Університету мають право на:

- захист професійної честі, гідності, забезпечення необхідних умов для професійної діяльності;
- вільний вибір форм, методів та засобів навчання в межах затверджених навчальних планів, виявлення педагогічної ініціативи;
- проведення наукової роботи у вищих навчальних закладах всіх рівнів акредитації;
- індивідуальну педагогічну діяльність;
- трудову діяльність за сумісництвом, на умовах погодинної оплати праці та у творчих колективах у вільний від основної роботи час;
- участь у громадському самоврядуванні, обговоренні й вирішенні питань навчальної, наукової та виробничої діяльності через органи управління Університетом;
- користування подовженою оплачуваною відпусткою;
- забезпечення службовим житлом висококваліфікованих спеціалістів (докторів наук), які залучаються до участі в навчально-виховному процесі;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку, вільний вибір змісту, програм, форм навчання, закладів освіти, установ та організацій, що здійснюють підвищення кваліфікації і перепідготовку;
- додаткове стимулювання праці відповідно до положень колективного договору;
- участь конкурсах на заміщення науково-педагогічних посад;
- користування лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками, соціально-побутовими послугами Університету;
- харчування у закладах громадського харчування Університету за цінами, встановленими для студентів;
- оскарження дій адміністрації Університету у встановленому чинним законодавством порядку.

3.4.2. Науково-педагогічні та педагогічні працівники зобов'язані:

- постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію;
- забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності;
- виконувати навчальне навантаження і наукові дослідження на належному рівні згідно з індивідуальними планами роботи, що узгоджені з навчальними планами і тематикою науково-дослідних робіт;
- оволодівати знаннями про можливості використання комп'ютерної техніки у навчальному процесі, впроваджувати у навчальний процес комп'ютерні програми;
- забезпечувати умови для засвоєння студентами, аспірантами та докторантами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти розвитку їх здібностей;

- настановами й особистим прикладом виховувати повагу до принципів загальнолюдської моралі: правди, справедливості, відданості, патріотизму, гуманізму, доброти, стриманості, працелюбства, поміркованості, інших добродійностей;

- виховувати у молоді повагу до батьків, жінок, старших за віком людей; до народних традицій та звичаїв; національних, історичних, культурних цінностей та Конституції України, її державного і соціального устрою; дбайливе ставлення до історико-культурного та природного середовища країни;

- готувати студентів до свідомого життя в атмосфері взаєморозуміння, толерантності, миру, злагоди між усіма народами, етичними, національними, релігійними групами;

- дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються в Університеті;

- захищати молодь від будь-яких форм експлуатації, фізичного або психічного насильства, запобігати вживанню ними алкоголю, наркотиків, виникненню інших шкідливих звичок;

- додержуватися законів, даного Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету;

- звітувати на засіданні кафедри про виконання індивідуального плану;

- брати участь у виховній та профорієнтаційній роботі.

3.4.3. Для науково-педагогічних працівників, які досягли пенсійного віку, подовження трудових відносин з Університетом здійснюється укладенням контракту.

3.4.4. Адміністрація Університету забезпечує науково-педагогічним та педагогічним працівникам:

- належні умови праці, побуту, відпочинку, медичне обслуговування;

- правовий, соціальний, професійний захист;

- встановлення посадових окладів та надбавок до посадового окладу за значні виробничі досягнення відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», колективного договору та інших чинних законодавчих документів України з питань освіти та оплати праці;

- оплату за виконані обсяги робіт за договорами згідно з чинним законодавством України;

- соціальний захист учасників навчально-виховного процесу відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», інших чинних законодавчих та нормативно-правових актів.

3.4.5. За досягнення високих результатів у праці науково-педагогічні, педагогічні та інші співробітники Університету в установленому порядку можуть бути заохочені:

- оголошенням подяки;

- нагородженням цінним подарунком;

- відзначенням державними преміями, грамотами;

- поданням до державних нагород;

- присвоєнням почесних звань;
- іншими видами морального і матеріального заохочення.

За порушення трудової дисципліни, Правил внутрішнього розпорядку, невиконання умов контракту до науково-педагогічних та інших працівників Університету можуть бути застосовані дисциплінарні стягнення або звільнення з роботи у порядку, встановленому чинним законодавством України.

3.4.6. Науково-педагогічні та педагогічні працівники проходять перепідготовку і підвищують свою кваліфікацію за такими формами:

- докторантура;
- переведення на посади наукових співробітників для завершення дисертації;
- аспірантура;
- навчання в інститутах перепідготовки;
- стажування у вищих навчальних закладах, у науково-дослідних установах, на підприємствах АПК, у тому числі за кордоном.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на 5 років.

3.4.7. Права та обов'язки докторантів і аспірантів визначаються постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 р. № 309 «Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів» та законодавством України.

3.4.8. Особами, які навчаються в Університеті, є студенти (слухачі), здобувачі, аспіранти та докторанти.

Студент (слухач) – особа, яка в установленому порядку зарахована до Університету і навчається за денною (очною) або заочною, дистанційною формами навчання з метою здобуття певних освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівнів.

Здобувач – особа, яка прикріплена до аспірантури або докторантури Університету або наукової установи і готує дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук без навчання в аспірантурі, або особа, яка має науковий ступінь кандидата наук і готує дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук без перебування в докторантурі.

Аспірант – особа, яка має повну вищу освіту і освітньо-кваліфікаційний рівень магістра або спеціаліста, навчається в аспірантурі Університету або наукової установи для підготовки дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Докторант – особа, яка має науковий ступінь кандидата наук і зарахована до докторантури для підготовки дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук.

3.4.9. Особи, які навчаються в Університеті, мають право на:

- вибір форми навчання;
- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- трудову діяльність у поза навчальний час;

- додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені чинним законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- забезпечення стипендіями у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- користування послугами закладів охорони здоров'я, засобами лікування, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою базою Університету;
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, подання своїх робіт для публікацій;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- участь у діяльності органів громадського самоврядування Університету та факультетів, Вченої ради Університету та факультетів, органів студентського самоврядування;
- обрання навчальних дисциплін за спеціальністю в межах, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки та робочим навчальним планом;
- моральне та (або) матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та активну участь у науково-дослідній роботі;
- захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства;
- користування в Університеті бібліотекою, інформаційними фондами, послугами навчальних, наукових, медичних та інших підрозділів Університету;
- канікулярну відпустку тривалістю не менше, ніж вісім календарних тижнів;
- студенти, які навчаються за денною (очною) формою навчання, мають право на пільговий проїзд у громадському транспорті.

Відволікання студентів, слухачів, аспірантів, докторантів за рахунок навчального часу на роботу і здійснення заходів, не пов'язаних з процесом навчання, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

Студенти Університету мають право на одержання стипендій, призначених юридичними та фізичними особами, які направили їх на навчання, а також інших стипендій відповідно до чинного законодавства.

Студент, який навчається за кошти фізичних або юридичних осіб, відповідно до чинного законодавства України може бути переведений на навчання за рахунок державного бюджету при наявності вільних місць державного замовлення.

3.4.10. Особи, які навчаються в Університеті, зобов'язані:

- дотримуватись законів, моральних та етичних норм поведінки як в Університеті, так і за його межами;
- дотримуватись вимог Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету;
- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- вчасно інформувати керівництво Університету в разі неможливості з поважних причин відвідувати заняття, складати (перескладати) заліки та іспити, виконувати контрольні роботи тощо;
- систематично і глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний та культурний рівень.

Випускник Університету, який навчався за державним замовленням і якому присвоєно кваліфікацію фахівця з вищою освітою певного освітньо-кваліфікаційного рівня, працевлаштовується на підставі направлення на роботу відповідно до угоди, укладеної між замовником, ректором Університету та випускником.

Якщо випускник Університету навчався за кошти фізичних та юридичних осіб, його працевлаштування здійснюється відповідно до укладеної між ними угоди.

3.4.11. Прийом осіб на навчання до Університету для підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів здійснюється відповідно до умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. Правила прийому на навчання до Університету затверджуються ректором.

Прийом осіб на навчання до Університету здійснюється на конкурсній основі відповідно до їх здібностей. Умови конкурсу забезпечують дотримання прав громадян у галузі освіти. Поза конкурсом, а також за цільовими направленнями до Університету особи зараховуються у випадках і у порядку, передбачених чинними законодавчими актами.

За успіхи в навчанні і практичній роботі студентам установлюються такі форми морального і матеріального заохочення:

- оголошення подяки наказом по Університету;
- нагородження грамотою Університету;
- листи-подяки батькам;
- розміщення фотокартки на дошці відмінників Університету;
- нагородження грошовою премією;
- призначення іменної стипендії Вченої ради Університету;
- призначення іменних академічних та соціальних стипендій Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України тощо;
- направлення на практику та стажування за кордон.

3.4.12. Особи, які навчаються в Університеті, можуть бути відрahовані з Університету за:

- власним бажанням;

- невиконання навчального плану;
- порушення умов контракту;
- в інших випадках, передбачених законами.

Особи, які навчаються в Університеті, можуть переривати навчання у зв'язку з обставинами, що унеможливають виконання навчального плану (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу в разі втрати права на відстрочку від неї, навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах іноземних держав тощо). Особам, які перервали навчання в Університеті, надається академічна відпустка.

Поновлення на навчання осіб, які відраховані з Університету, здійснюється під час канікул.

Особи, які навчаються в Університеті, можуть бути переведені з:

- Університету до іншого вищого навчального закладу;
- одного напрямку підготовки на інший напрям підготовки в межах однієї галузі знань;
- однієї спеціальності на іншу спеціальність у межах одного напрямку підготовки.

Порядок поновлення та переведення осіб, які навчаються в Університеті, визначається Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

3.4.13. Права та обов'язки проректорів, керівників структурних підрозділів визначаються ректором Університету відповідно до функцій, які вони виконують, згідно з посадовими обов'язками, затвердженими ректором Університету та погодженими з проректорами.

Права та обов'язки науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників, а також навчально-допоміжного та адміністративно-обслуговуючого персоналу визначаються Правилами внутрішнього розпорядку Університету та посадовими обов'язками його працівників.

4. УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ РЕКТОРА УНІВЕРСИТЕТУ

4.1. Управління Університетом здійснюється на основі принципів:

- автономії та самоврядування;
- розмежування прав, повноважень та відповідальності Уповноваженого органу управління, органів управління вищою освітою, керівництва Університету та його структурних підрозділів;
- поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- незалежності від політичних партій, громадських та релігійних організацій.

4.2. Автономія та самоврядування Університету реалізуються відповідно до чинного законодавства і передбачають право:

- самостійно визначати, форми навчання, форми та види організації навчального процесу;

- приймати на роботу педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників;
- надавати додаткові освітні послуги;
- самостійно розробляти та запроваджувати власні програми наукової і науково-виробничої діяльності;
- створювати у порядку, встановленому чинним законодавством, інститути, коледжі, технікуми, факультети, відділення, філії, навчальні, методичні, наукові, науково-дослідні центри і лабораторії, конструкторські та конструкторсько-технологічні бюро, наукові та агротехнологічні парки, територіально відокремлені та інші структурні підрозділи без права юридичної особи;
- здійснювати видавничу діяльність, розвивати власну поліграфічну базу;
- на підставі відповідних угод провадити спільну діяльність з іншими вищими навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями;
- брати участь у роботі міжнародних неурядових організацій;
- запроваджувати власну символіку та атрибутику;
- звертатися з ініціативою до органів управління вищою освітою про внесення змін до чинних або розроблення нових нормативно-правових актів у галузі вищої освіти, а також брати участь у роботі над проектами щодо їх удосконалення;
- користуватися земельними ділянками у порядку, встановленому чинним Земельним кодексом України;
- надавати інформаційні послуги;
- затверджувати порядок і розміри преміювання працівників Університету відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи в межах коштів на оплату праці.

4.3. Безпосереднє управління діяльністю Університету здійснює ректор.

4.4. Ректор Університету в межах наданих йому повноважень:

- вирішує питання діяльності Університету, затверджує його структуру і штатний розпис;
- видає накази і розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками і структурними підрозділами Університету ;
- представляє Університет у державних та інших органах, відповідає за результати його діяльності перед Уповноваженим органом управління, у підпорядкуванні якого перебуває Університет;
- є розпорядником майна і коштів;
- виконує кошторис, укладає угоди, дає доручення;
- приймає на роботу та звільняє з роботи працівників;
- забезпечує охорону праці, дотримання законності та порядку;
- визначає функціональні обов'язки працівників;
- формує контингент осіб, які навчаються в Університеті;
- відраховує та поновлює на навчання осіб, які навчаються в Університеті, за погодженням з органами студентського самоврядування;

- контролює виконання навчальних планів і програм;
- контролює дотримання всіма підрозділами штатно-фінансової дисципліни;
- забезпечує дотримання службової та державної таємниці;
- здійснює контроль за якістю роботи викладачів, організацією навчально-виховної та культурно-масової роботи, станом фізичного виховання і здоров'я, організовує побутове обслуговування учасників навчально-виховного процесу та інших працівників Університету;
- разом із профспілковими організаціями подає на затвердження вищому колегіальному органу громадського самоврядування Університету правила внутрішнього розпорядку та колективний договір і після затвердження підписує його.

Ректор може делегувати частину своїх повноважень щодо управління Університетом проректорам та керівникам структурних підрозділів, які реалізують їх відповідно до своїх функціональних обов'язків, затверджених ректором, безпосереднє керівництво діяльністю основних структурних підрозділів.

4.4.1. Ректор Університету зобов'язаний забезпечити:

- здійснення освітньої діяльності з ліцензованих спеціальностей, підготовку фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів згідно з вимогами державних стандартів вищої освіти;
- здійснення наукової і науково-технічної, творчої, культурно-виховної, спортивної та оздоровчої діяльності;
- виконання державного замовлення та угод на підготовку фахівців з вищою освітою;
- дотримання умов колективного договору;
- вивчення попиту на окремі напрями підготовки, спеціальності на ринку праці і сприяння працевлаштуванню випускників;
- культурний і духовний розвиток особистості, виховання студентів, які навчаються в Університеті, в атмосфері українського патріотизму й поваги до Конституції України;
- інші умови, передбачені контрактом з Уповноваженим органом управління.

Ректор Університету зобов'язаний попередньо погоджувати з Уповноваженим органом управління питання щодо вилучення чи добровільної відмови від користування земельною ділянкою, укладання договорів про спільну діяльність (спільний обробіток земельних ділянок) та інших видів договорів, що можуть призвести до вилучення земельних ділянок, зміни цільового призначення земельних ділянок або їх частин, які закріплені за Університетом на праві постійного користування.

Ректор Університету щорічно звітує про результати діяльності перед Уповноваженим органом управління та Конференцією трудового колективу Університету.

Ректор Університету несе відповідальність за виконання покладених на Університет завдань, результати фінансово-господарської діяльності, стан і

збереження будівель та іншого майна, переданого Університету у користування та розпорядження.

4.4.2. Обрання, затвердження та звільнення з посади ректора Університету здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

4.4.3. Кандидат на посаду ректора Університету повинен бути громадянином України, вільно володіти українською мовою, мати вчене звання професора, науковий ступінь доктора або кандидата наук і стаж науково-педагогічної діяльності не менше десяти років.

4.4.4. Конкурс на заміщення посади ректора Університету оголошується кожні п'ять років Уповноваженим органом управління, який приймає пропозиції щодо претендентів на посаду ректора Університету, вносить кандидатури претендентів, які відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту», на розгляд конференції трудового колективу Університету для голосування.

4.4.5. Конференція трудового колективу Університету обирає і рекомендує Уповноваженому органу управління кандидатури претендентів на посаду ректора Університету, які набрали не менше 30 відсотків голосів від статутного складу конференції трудового колективу під час голосування. Кожен член конференції трудового колективу Університету може голосувати лише за одну кандидатуру. Уповноважений орган управління зобов'язаний призначити одну з рекомендованих кандидатур терміном до семи років на умовах контракту.

У разі, якщо жоден з претендентів на посаду ректора Університету не набрав у першому турі потрібної кількості голосів (30 відсотків від статутного складу конференції трудового колективу Університету), проводиться другий тур виборів. До голосування у другому турі допускається не більше двох кандидатів з числа тих, хто набрав у першому турі найбільшу кількість голосів. Якщо у другому турі виборів жоден з кандидатів на посаду ректора не набрав 30 відсотків голосів від статутного складу конференції трудового колективу, конкурс оголошується повторно. Якщо в результаті повторного конкурсу жоден з кандидатів не набрав 30 відсотків голосів від статутного складу конференції трудового колективу, Уповноважений орган управління до проведення нових виборів призначає на умовах контракту виконуючого обов'язки ректора Університету на термін не більше двох років.

Якщо конференцією трудового колективу Університету до Уповноваженого органу управління подана на затвердження одна кандидатура, яка набрала більше 30 відсотків голосів виборців, Уповноважений орган управління може не призначити рекомендовану кандидатуру. У цьому випадку Уповноважений орган управління подає конференції трудового колективу Університету мотивоване заперечення (в тому числі у разі порушення визначеної Законом України «Про вищу освіту» процедури проведення конкурсу).

Конференція трудового колективу Університету розглядає заперечення Уповноваженого органу управління і виносить своє рішення. В іншому випадку відбувається повторне висунення кандидатур на посаду ректора Університету. Якщо конференція трудового колективу Університету при повторному голосуванні підтверджує своє рішення щодо рекомендованої Уповноваженому органу управління кандидатури ректора Університету двома третинами голосів від свого статутного складу, Уповноважений орган управління зобов'язаний призначити цю кандидатуру на посаду ректора Університету шляхом укладання з ним контракту відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

4.4.6. Ректор Університету може бути звільнений з посади Уповноваженим органом управління на підставах, визначених чинним трудовим законодавством України, а також за порушення Статуту Університету та умов контракту.

Ректор Університету може бути звільнений з посади у зв'язку із прийняттям рішення про його відкликання конференцією трудового колективу.

Клопотання про відкликання ректора Університету може бути внесено на конференцію трудового колективу Університету не менше як половиною статутного складу Вченої ради Університету.

Рішення про відкликання ректора приймається двома третинами голосів за присутності не менше як двох третин статутного складу конференції трудового колективу Університету.

4.4.7. При виході на пенсію з посади ректора Університету керівник, який пропрацював на цій посаді не менше двох термінів поспіль, може бути визнано почесним ректором Університету із виплатою грошового утримання за рахунок Університету в розмірі заробітної плати, яку він одержував перед виходом на пенсію.

Призначення почесного ректора Університету здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Умови призначення та виплати грошового утримання визначаються цим Статутом.

4.4.8. Ректор Університету та головний бухгалтер несуть персональну відповідальність за дотримання порядку ведення і достовірність обліку та статистичної звітності.

4.4.9. Для вирішення основних питань діяльності відповідно до Статуту ректор Університету створює робочі та дорадчі органи, а також визначає їх повноваження.

Взаємні зобов'язання ректора Університету і профспілкового комітету в частині, що стосується прав, безпечних умов праці, матеріального заохочення, виконання обов'язків, регулюються укладеним відповідно до чинного законодавства України колективним договором.

4.5. Для вирішення поточних питань діяльності Університету створюються такі робочі та дорадчі органи:

- робочі органи – ректорат, деканати, приймальна комісія;

- дорадчі органи – вчені ради Університету і факультетів, склад яких затверджується ректором, науково-методичні ради та комісії Університету і факультетів, тощо;

- консультативно-дорадчим органом є Наглядова рада Університету.

4.5.1. Ректорат є робочим органом, який здійснює виконавчі і розпорядчі функції управління Університетом, очолюється ректором Університету. До складу ректорату входять проректори, декани факультетів, вчений секретар, директори інститутів, головний бухгалтер, голова профкому, а також керівники основних структурних підрозділів Університету, призначені наказом ректора.

Керівництво роботою ректорату здійснює ректор, а в разі відсутності – один із проректорів, за його дорученням. Засідання ректорату проводяться за потребою або в терміни, які визначені ректором, протоколюються та підписуються ректором і секретарем.

Ректорат розглядає поточні питання навчальної, наукової, виховної, господарської та комерційної діяльності Університету, пропонує на розгляд Вченої ради питання, що належать до її компетенції.

4.5.2. Деканат – робочий орган факультету. Він функціонує відповідно до положення про факультет, затвердженого ректором Університету.

4.5.3. Приймальна комісія – робочий орган Університету, що функціонує відповідно до положення про приймальну комісію, затвердженого ректором Університету.

4.5.4. В Університеті створюється Наглядова рада, яка функціонує на основі Положення, затвердженого головою Наглядової ради та діє на підставі вимог Закону України «Про вищу освіту».

Склад Наглядової ради Університету затверджується Уповноваженим органом управління. Термін повноважень Наглядової ради становить п'ять років.

Наглядова рада:

- розглядає шляхи перспективного розвитку Університету;
- надає допомогу його керівництву в реалізації державної політики у галузі вищої освіти і науки;
- здійснює громадський контроль за діяльністю керівництва Університету;
- забезпечує ефективну взаємодію Університету з органами державного управління, науковою громадськістю, суспільно-політичними та комерційними організаціями в інтересах розвитку вищої освіти.

4.5.5. Вчена рада Університету є колегіальним дорадчим органом, що погоджує найважливіші питання діяльності Університету, бере участь у загальному керівництві Університетом і діє на основі Положення та Закону України «Про вищу освіту».

Вчену раду Університету очолює її голова – ректор Університету. До складу Вченої ради за посадами входять проректори, декани факультетів, директори інститутів, вчений секретар, завідувач бібліотеки, директори

коледжів, головний бухгалтер, керівники органів самоврядування Університету, а також виборні представники, які представляють науково-педагогічних працівників і обираються з числа завідувачів кафедр, професорів, докторів наук, доцентів, кандидатів наук; виборні представники, які представляють інших працівників Університету і які працюють у ньому на постійній основі, керівники органів студентського самоврядування Університету. При цьому не менш ніж 75 відсотків загальної чисельності її складу мають становити науково-педагогічні працівники Університету і не менш як 10 відсотків – виборні представники з числа осіб, які навчаються в Університеті.

Виборні представники обираються конференцією трудового колективу Університету за поданням структурних підрозділів, у яких вони працюють, а виборні представники з числа осіб, які навчаються в Університеті, – студентською радою Університету.

Термін повноважень Вченої ради Університету – п'ять років.

Рішення Вченої ради Університету вводяться в дію рішенням ректора.

Функції Вченої ради Університету:

- подання на розгляд конференції трудового колективу Університету проекту Статуту Університету, а також змін і доповнень до нього;
- ухвалення фінансового плану і звіту Університету;
- подання ректору Університету пропозицій щодо призначення та звільнення з посади директора бібліотеки, проректорів, директорів інститутів та головного бухгалтера;
- обрання на посаду шляхом таємного голосуванням завідувачів кафедр, професорів і директора бібліотеки;
- ухвалення навчальних планів, графіків навчального процесу;
- ухвалення рішень з питань організації навчально-виховного процесу;
- ухвалення основних напрямів наукових досліджень;
- оцінка науково-педагогічної діяльності структурних підрозділів Університету;
- прийняття рішення щодо кандидатур для присвоєння вчених звань професора, доцента, старшого наукового співробітника;
- розгляд питань створення, реорганізації, ліквідації лабораторій, кафедр, факультетів, інститутів, коледжів, технікумів, ліцеїв, центрів та інших структурних підрозділів;
- присвоєння почесних звань Університету.

4.5.6. Вчена рада факультету є колегіальним органом факультету Університету.

Вчену раду факультету очолює її голова – декан факультету. До складу вченої ради факультету за посадами входять заступники декана, завідувачі кафедр, керівники органів самоврядування факультету, а також виборні представники від науково-педагогічних працівників, що обираються з числа професорів, докторів наук та інших працівників факультету, які працюють у ньому на постійній основі. При цьому не менше 75 відсотків загальної чисельності складу вченої ради факультету мають становити науково-

педагогічні працівники факультету і не менше 10 відсотків – виборні представники з числа осіб, які навчаються в Університеті.

Виборні представники обираються загальними зборами (конференцією) трудового колективу факультету за поданням структурних підрозділів, у яких вони працюють.

До компетенції вченої ради факультету належать:

- визначення загальних напрямів наукової діяльності факультету;
- обрання на посаду шляхом таємного голосування асистентів, викладачів, старших викладачів, доцентів, декана;
- ухвалення навчальних планів і графіків навчального процесу;
- вирішення питань організації навчального процесу на факультеті;
- ухвалення фінансового плану і звіту факультету.

Рішення вченої ради факультету набувають чинності розпорядженням декана факультету. Рішення вченої ради факультету може бути скасовано Вченою радою Університету.

4.5.7. Положення про інші робочі та дорадчі органи і їх функції затверджуються ректором Університету.

4.5.8. Безпосереднє керівництво навчальною, науково-методичною, науковою, виховною, адміністративно-господарською діяльністю та діяльністю відокремлених структурних підрозділів Університету здійснюють проректори, які відповідають за ці напрями діяльності згідно з розподілом функціональних обов'язків, затверджених ректором.

Проректори призначаються на посаду за трудовим договором (контрактом) і звільняються з посади ректором за поданням Вченої ради Університету.

5. ОРГАНИ ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

5.1. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Університету є конференція трудового колективу.

У вищому колегіальному органі громадського самоврядування Університету повинні бути представлені всі категорії працівників, представники з числа осіб, які навчаються в Університеті. При цьому не менше 75 відсотків загальної чисельності делегатів (членів) виборного органу повинні становити науково-педагогічні працівники Університету, які працюють в Університеті на постійній основі, і не менше 10 відсотків – виборні представники з числа осіб, які навчаються в Університеті.

Конференція трудового колективу Університету скликається не рідше, ніж один раз на рік.

5.2. Конференція трудового колективу Університету виконує такі функції:

- обирає претендента на посаду ректора Університету шляхом таємного голосування, і подає свої пропозиції Уповноваженому органу управління;

- щорічно заслуховує звіт ректора Університету та оцінює його діяльність;

- розглядає проект колективного договору і надає повноваження профспілковому комітету підписувати договір від імені колективу Університету;

- обирає комісію з трудових спорів відповідно до Кодексу законів про працю в Україні;

- за мотивованим поданням Вченої ради Університету розглядає питання про дострокове припинення повноважень ректора Університету;

- затверджує Правила внутрішнього розпорядку Університету;

- затверджує положення про органи студентського самоврядування;

- розглядає інші питання діяльності Університету.

5.3 Конференція трудового колективу скликається спільним рішенням ректора та первинної профспілкової організації Університету.

5.4. Конференція трудового колективу скликається первинною профспілковою організацією Університету без погодження з ректором, якщо останній протягом 5 (п'яти) робочих днів не надав згоди на скликання конференції трудового колективу.

5.5. Органом громадського самоврядування факультету в Університеті є збори трудового колективу факультету, включаючи виборних представників з числа осіб, які навчаються в Університеті.

В органі громадського самоврядування факультету повинні бути представлені всі категорії працівників факультету та виборні представники з числа студентів, аспірантів, докторантів. При цьому не менш як 75 відсотків загальної чисельності членів виборного органу повинні становити науково-педагогічні працівники факультету і не менш як 10 відсотків – виборні представники з числа студентів, аспірантів, докторантів. Органи студентського самоврядування факультету представлені в межах, визначених чинним законодавством України. Ріта

Збори трудового колективу факультету скликаються не рідше одного разу на рік.

5.6. Збори трудового колективу факультету:

- дають оцінку діяльності декана факультету;

- затверджують річний звіт про діяльність факультету;

- вносять пропозиції ректорові Університету про відкликання з посади декана факультету;

- обирають виборних представників до Вченої ради факультету;

- обирають делегатів на конференцію трудового колективу Університету;

- обирають кандидатури до Вченої ради Університету;

- розглядають інші питання діяльності факультету.

Колективний договір Університету укладається як двостороннє зобов'язання між ректором Університету та трудовим колективом, від імені

якого виступає профспілковий комітет, і не може суперечити чинному законодавству України.

5.7. В Університеті та його структурних підрозділах діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування вищого навчального закладу.

У студентському самоврядуванні беруть участь особи, які навчаються в Університеті: студенти, аспіранти та докторанти. Усі вони мають рівне право на участь у студентському самоврядуванні.

Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються в Університеті та їхню участь в управлінні Університетом.

Студентське самоврядування здійснюється особами, які навчаються в Університеті, безпосередньо та через органи студентського самоврядування, що обираються шляхом таємного голосування.

У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються законодавством, рішеннями спеціального уповноваженого органу виконавчої влади в галузі освіти і науки та відповідного центрального органу виконавчої влади, в сфері управління якого знаходиться Університет, Статутом Університету.

Органи студентського самоврядування можуть мати різноманітні форми (сенат, парламент, старостат, студентська навчальна (наукова) частина, студентські деканати, ради тощо). Органи студентського самоврядування сприяють гармонійному розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора, керівника.

Органи студентського самоврядування вирішують питання, що належать до їхньої компетенції.

Рішення органів студентського самоврядування мають дорадчий характер.

Студентське самоврядування здійснюється на рівні академічної групи, курсу, спеціальності, факультету, гуртожитку, Університету, коледжу й у своїй діяльності керується відповідним положенням.

5.8. Вищим органом студентського самоврядування є загальні збори (конференція) студентів денної форми навчання Університету та коледжу, на яких:

- затверджується Положення про студентське самоврядування;
- обирається виконавчий орган студентського самоврядування, визначаються його структура і термін повноважень, заслуховується його звіт;
- визначається структура, повноваження та порядок обрання виконавчих органів студентського самоврядування.

Періодичність та порядок скликання конференції:

- конференція скликається не рідше одного разу на рік;
- конференція скликається за рішенням студентської колегії або за ініціативою ректорату;
- конференція має юридичну силу, якщо в її роботі бере участь не менше двох третіх делегатів, обраних на факультетах;

- представництво делегатів визначається органом, що скликає конференцію, але не менше, ніж один делегат від 25 студентів;
- делегати на конференцію можуть обиратися на зборах студентських груп або на студентських конференціях факультетів;
- рішення конференції вважається прийнятим, коли за нього проголосувало більше половини присутніх делегатів.

5.9. Основними завданнями органів студентського самоврядування є:

- сприяння навчально-виховній, науково-дослідній, спортивно-масовій роботі та трудовому вихованню студентів;
- забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема в організації навчального процесу;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;
- сприяння у створенні необхідних умов для проживання і відпочинку студентів;
- створення різноманітних студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- організація співробітництва із студентами інших вищих закладів освіти і молодіжними організаціями;
- сприяння проведенню соціологічних досліджень серед студентів;
- сприяння працевлаштуванню випускників;
- участь у вирішенні питань міжнародного обміну студентами.

Органи студентського самоврядування Університету та коледжу розпоряджаються коштами та іншим майном, що знаходяться на їхньому балансі та банківських рахунках. Ректорат Університету всебічно підтримує і допомагає органам студентського самоврядування Університету та коледжу у вирішенні питань забезпечення приміщеннями, обладнанням тощо.

За погодженням з органом студентського самоврядування в Університеті приймається рішення про:

- відрахування осіб, які навчаються в Університеті, та їх поновлення на навчання;
- переведення осіб, які навчаються в Університеті за державним замовленням, на навчання за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб;
- переведення осіб, які навчаються в Університеті за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, на навчання за державним замовленням;
- призначення заступника декана, проректора, які відповідають за роботу із студентами;
- поселення осіб, які навчаються в Університеті, в гуртожиток і виселення з гуртожитку;
- затвердження рішень з питань студентських містечок та гуртожитків для проживання осіб, які навчаються в Університеті.

Фінансовою основою студентського самоврядування є кошти, визначені Вченою радою Університету, в розмірі не менше 0,5 відсотка коштів спеціального фонду Університету.

Кошти органів студентського самоврядування спрямовуються на виконання їхніх завдань і повноважень. Не менше 30 відсотків коштів мають

витрачатися на підтримку наукової діяльності осіб, які навчаються в Університеті.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Порядок організації навчального процесу в Університеті визначається відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», державних стандартів освіти, «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161.

Мова викладання і навчання в Університеті визначається відповідно до вимог чинного законодавства про мови.

6.2. Навчальний процес в Університеті базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій.

Навчальний процес організовано за кредитно-трансферною системою згідно з вимогами Болонської декларації з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтовано на формування освіченої гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації і праці в умовах ринкової економіки.

Організація навчального процесу регламентується відповідним положенням, затвердженим ректором Університету.

6.3. Зміст освіти визначається освітньо-професійною програмою підготовки, структурно-логічною схемою підготовки, навчальними програмами дисциплін, іншими нормативними актами органів державного управління освітою та Університету і відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах, а також під час проведення занять та інших видів навчальної діяльності.

6.4. Організація навчального процесу в Університеті здійснюється навчальними підрозділами Університету (факультетами, кафедрами). Основним нормативним документом, який визначає організацію навчального процесу з конкретної спеціальності, напряму підготовки, є навчальний план, що схвалюється Вченою радою Університету і затверджується ректором Університету.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий план.

Навчальний план включає нормативні та вибіркові дисципліни.

Нормативні навчальні дисципліни встановлюються державним стандартом освіти. Дотримання їх назв та обсягів є обов'язковим для Університету.

Вибіркові навчальні дисципліни встановлюються Університетом і вводяться для задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, ефективного використання можливостей і традицій Університету, регіональних потреб тощо.

Місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь визначаються навчальною програмою дисципліни.

Навчальна програма нормативної дисципліни є складовою державного стандарту освіти.

Навчальна програма вибіркової дисципліни розробляється відповідними кафедрами Університету.

Для кожної навчальної дисципліни, що входить до освітньо-професійної програми підготовки, на підставі навчальної програми дисципліни та навчального плану кафедрами Університету складається робоча навчальна програма дисципліни, що є нормативним документом Університету.

6.5. Навчання студентів здійснюється за індивідуальним навчальним планом, що складається на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні дисципліни та частину вибірових навчальних дисциплін, вибраних студентом з обов'язковим урахуванням структурно-логічної схеми підготовки. Індивідуальний навчальний план складається на семестр і затверджується деканом факультету.

Вибіркові навчальні дисципліни, введені Університетом до освітньо-професійної програми підготовки і до індивідуального навчального плану студента, є обов'язковими для вивчення.

6.6. Навчальний процес в Університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

6.7. Основними видами навчальних занять в Університеті є лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація.

6.8. Для проведення лабораторних робіт у навчальному процесі Університет має право на придбання, використання та зберігання психотропних речовин і прекурсорів згідно ліцензійних вимог.

6.9 Індивідуальне навчальне заняття проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Індивідуальні навчальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану студента і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох навчальних дисциплін, а в окремих випадках – повний обсяг навчальних занять для конкретного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Види індивідуальних навчальних занять, їх обсяг, форми та методи проведення, форми та методи поточного і підсумкового контролю (крім державної атестації) визначаються індивідуальним навчальним планом студента.

6.10. Самостійна робота студента регламентується робочим навчальним планом і становить від однієї третьої до двох третіх загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Зміст самостійної роботи студента з конкретної дисципліни визначається навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

6.11. Практична підготовка студентів Університету є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня і має на меті набуття ними професійних навичок та вмінь.

Практична підготовка студентів здійснюється на передових сучасних підприємствах і в організаціях різних галузей сільського і народного господарства, у тому числі за кордоном.

Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника Університету та спеціаліста з певного фаху.

Програма практичної підготовки та терміни її здійснення визначаються навчальним планом і графіком навчального процесу.

Організація практичної підготовки регламентується відповідним положенням, затвердженим ректором Університету.

6.12. Контрольні заходи включають:

- поточний контроль, що здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента до виконання конкретної роботи;

- згідно з принципом організації навчання за кредитно-трансферною системою після вивчення матеріалу, що виноситься на модуль, проводиться підсумковий модульний контроль. Семестрова оцінка з дисципліни виставляється провідним викладачем і викладачем, що проводить лабораторні (практичні, семінарські) заняття й складається із суми балів, отриманих за всі модулі (навчально-аудиторну роботу, індивідуальну роботу, наукову роботу, самостійне вивчення навчального матеріалу).

Успішність студента з окремих дисциплін оцінюється за національною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», а також за шкалою ECTS.

6.12.1. Студенти, які отримали під час підсумкового модульного контролю більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з Університету за невиконання навчального плану. Студентам, які отримали дві незадовільні оцінки, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання підсумкового модульного контролю допускається не більше двох разів із кожної дисципліни.

6.12.2. Державна атестація студента здійснюється Державною екзаменаційною комісією з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки фахівців вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Державні екзамени або захист дипломних проектів (робіт) проводяться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії при обов'язковій присутності голови комісії. Голова Державної екзаменаційної комісії з кожної спеціальності щорічно затверджується Уповноваженим органом управління за поданням ректора Університету.

До складу Державної екзаменаційної комісії Університету входять: ректор або проректор, декан факультету, його заступник, завідувачі кафедр, якщо вони є фахівцями з даної спеціальності; викладачі, які формують профіль підготовки фахівців; керівники дипломних проектів (робіт). До складу комісії можуть входити представники трудових колективів, що замовляли фахівців.

Персональний склад членів Державної екзаменаційної комісії та екзаменаторів затверджується ректором Університету не пізніше як за місяць до початку роботи державної комісії.

До складання державних екзаменів та до захисту дипломних проектів (робіт) допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Результати захисту дипломного проекту (роботи) та складання державних екзаменів визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Студенту, який склав державні екзамени, захистив дипломний проект (роботу) відповідно до вимог певного освітньо-кваліфікаційного рівня певної спеціальності видається диплом державного зразка.

Студенту, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки «добре», склав державні екзамени з оцінками «відмінно», захистив звіт з переддипломної практики, дипломний проект (роботу) з оцінкою «відмінно», а також виявив себе в науковій роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри, за рішенням Державної екзаменаційної комісії видається диплом з відзнакою.

Студент, який не склав державного екзамену або не захистив дипломний проект (роботу), відраховується з Університету і допускається до повторного складання державних екзаменів чи захисту дипломного проекту (роботи) наказом ректора Університету протягом трьох років після закінчення навчання.

6.13. Навчання в Університеті здійснюється за такими формами: денна (стаціонарна), заочна, заочно-дистанційна, екстернатна.

Форми навчання можуть бути поєднані. Терміни навчання за відповідними формами визначаються можливостями виконання освітньо-професійних програм підготовки фахівців певного освітньо-кваліфікаційного рівня.

6.14. Науково-методичне забезпечення Університету передбачає: державні стандарти освіти; навчальні плани; навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; програми навчальної, виробничої та інших видів практик; підручники і навчальні посібники;

індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін; контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; комп'ютерні навчальні та контролюючі програми (АРМи); методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання курсових робіт і дипломних проектів (робіт).

7. НАУКОВА І НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

7.1. Наукова і науково-технічна діяльність в Університеті є невід'ємною складовою освітньої діяльності і здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти.

7.2. Наукова і науково-технічна діяльність Університету забезпечується через:

- органічну єдність змісту освіти і програм наукової діяльності;
- спрямування фундаментальних, прикладних досліджень і розробок на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, техніки й матеріалів;
- створення стандартів вищої освіти, підручників та навчальних посібників з урахуванням досягнень науки і техніки;
- розвиток різних форм наукової співпраці (у тому числі міжнародної) з установами та організаціями, що не входять до системи вищої освіти, для вирішення складних наукових проблем, впровадження результатів наукових досліджень і розробок, у тому числі створення навчально-науково-виробничих об'єднань і комплексів, базових кафедр, науково-навчальних та інженерних центрів, у тому числі з Національною академією наук України, галузевими академіями наук, міністерствами, підприємствами та організаціями для проведення науково-дослідної роботи;
- безпосередню участь учасників навчально-виховного процесу в науково-дослідних і дослідно-конструкторських роботах, що проводяться в Університеті;
- планування, проведення і виконання науково-педагогічними працівниками наукових досліджень у межах основного робочого часу;
- залучення до навчально-виховного процесу провідних учених і науковців, працівників вищих навчальних закладів та інших наукових установ і організацій;
- активну участь у міжнародних грантових програмах;
- організацію і проведення наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів науково-дослідних, курсових, дипломних та інших робіт учасників навчально-виховного процесу.

7.3. Університет проводить наукові дослідження за перспективними і поточними планами, затвердженими Вченою радою.

Науково-дослідна діяльність Університету здійснюється на підставі нормативних актів про науково-дослідну роботу та положень про структурні наукові підрозділи, координується Національною академією аграрних наук України, Уповноваженим органом управління, проводиться в тісному зв'язку з науковими установами України та міжнародними організаціями.

Комплексна тематика досліджень спрямовується на розробку елементів екологічно безпечних, економічно обґрунтованих систем землеробства і тваринництва, біотехнологій, оптимізації аграрних ландшафтів, вивчення і збереження генофонду рослин і тварин для виведення нових сортів, порід, ліній та сімейств, удосконалення економічного механізму в сільському господарстві в умовах ринку, використання та відновлення біоресурсів планети.

7.4. Для проведення науково-дослідних робіт Університет має право на придбання, використання та зберігання психотропних речовин і прекурсорів згідно ліцензійних вимог.

7.5. Основними підрозділами Університету, що мають свій науковий потенціал і проводять дослідження, є: науково-навчальні інститути, науково-дослідні інститути, науково-дослідні лабораторії і центри.

7.6. Координацію і поточний контроль за науковою роботою науково-навчальних інститутів, науково-дослідних лабораторій і центрів, кафедр здійснює Вчена рада Університету та служби наукових досліджень. Безпосередню відповідальність за організацію і здійснення науково-дослідної роботи покладено на проректора з наукової роботи.

7.7. Фінансування наукових досліджень здійснюється за рахунок:

- коштів державного та місцевих бюджетів, що виділяються на проведення фундаментальних і прикладних науково-пошукових досліджень, а також виконання робіт у межах пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

- коштів, що надійшли до Університету за виконання науково-дослідних робіт за договорами та за інноваційну діяльність;

- міжнародних грантових програм;

- виконання господарських договірних тем;

- діяльності наукових і технологічних парків;

- трансферу технологій;

- кредитів та інших джерел, визначених законодавством.

8. ПІДГОТОВКА, ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВИХ КАДРІВ, ВИКЛАДАЧІВ І СПЕЦІАЛІСТІВ

8.1. З метою підвищення якості післядипломної освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців АПК створено Інститут післядипломної освіти Уманського НУС.

Основними структурними підрозділами Інституту післядипломної освіти є кафедри та інші структурні підрозділи.

Основні завдання Інституту післядипломної освіти:

- поглиблення професійних знань спеціалістів сільськогосподарських підприємств, заснованих на кооперативній і приватній власності;
- планування і організація, забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету;
- організація на договірній основі професійного навчання, підвищення кваліфікації, перекваліфікація, перепідготовка спеціалістів на базі вищої освіти, у тому числі безробітних громадян на замовлення служби зайнятості населення;
- підготовка та підвищення кваліфікації резерву керівних кадрів для агропромислових формувань на замовлення державних органів виконавчої влади;
- підготовка робітничих кадрів, у тому числі надання студентам денної форми навчання двох робітничих професій упродовж терміну навчання.

Керівництво діяльністю Інституту післядипломної освіти здійснює директор. У межах своїх повноважень він видає розпорядження, обов'язкові для всіх працівників і слухачів Інституту післядипломної освіти, здійснює керівництво всією діяльністю і несе повну відповідальність за повноцінну роботу Інституту.

8.2. Для створення належної профорієнтаційної роботи в Університеті функціонує довузівська підготовки, у структурі якого організовано роботу очних та заочних підготовчих курсів для громадян, що мають повну середню загальну освіту або навчаються у випускних класах середньої загальноосвітньої школи.

8.3. Навчання слухачів на курсах здійснюється на платній основі відповідно до укладених з юридичними та фізичними особами договорів.

9. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ І ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

9.1. Університет здійснює міжнародне співробітництво та встановлює зовнішньоекономічні зв'язки згідно з чинним законодавством з іноземними громадянами, закладами освіти, науковими установами, міжнародними організаціями, фондами, фірмами, громадськими організаціями світу:

9.2. Основними напрямками міжнародного співробітництва Університету є:

- трансформація в Європейську систему освіти;

- участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками;

- організація навчальної, виробничої практики та стажування студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників;

- навчання іноземних студентів;

- післядипломна підготовка та підвищення кваліфікації фахівців, підготовка науковців;

- проведення спільних наукових розробок;

- виконання наукових робіт за грантами та договорами, започаткованими фондами іноземних держав;

- організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів;

- участь у міжнародних освітніх та наукових програмах;

- надання допомоги студентам та викладачам в оформленні візи для виїзду за кордон на практику та стажування;

- здійснення інших видів зовнішньоекономічної діяльності, передбачених чинним законодавством України.

9.3. Зовнішньоекономічна діяльність Університету здійснюється відповідно до чинного законодавства шляхом укладання договорів з іноземними юридичними та фізичними особами.

Основними видами зовнішньоекономічної діяльності Університету є:

- проведення науково-дослідних робіт за замовленням іноземних юридичних та фізичних осіб;

- створення спільних з іноземними партнерами підприємств, центрів, лабораторій, технопарків тощо;

- навчання іноземних студентів, післядипломна підготовка та підвищення кваліфікації фахівців, а також підготовка наукових кадрів для іноземних держав;

- організація фахової підготовки і стажування студентів;

- виконання наукових робіт за грантами, започаткованими фондами іноземних держав;

- організація міжнародних конференцій, симпозіумів, виставок тощо;

- спільне видання наукових статей, методичних розробок, книг та інших типів видань;

- здійснення експортних операцій за результатами наукової, виробничої, комерційної діяльності Університету та імпорتنих операцій для наукової, навчальної і комерційної діяльності Університету;

- здійснення взаємного обміну науково-технічною інформацією, використання об'єднаних міждержавних інформаційних фондів, банків даних;

- участь у діяльності іноземних і міжнародних наукових товариств, асоціацій та союзів на правах їх членів;

- здійснення інших видів зовнішньоекономічної діяльності, передбачених чинним законодавством України.

9.4. Валютні, матеріальні надходження від зовнішньоекономічної діяльності використовуються Університетом для забезпечення його статутної діяльності згідно з кошторисом та чинним законодавством.

10. МАЙНО ТА КОШТИ УНІВЕРСИТЕТУ

10.1. Майно Університету є державною власністю і складається з основних фондів та обігових коштів, а також інших цінностей, вартість яких відображається в самостійному балансі.

10.2. Державне майно, закріплене за Університетом, належить йому на правах оперативного управління. Університет володіє і користується зазначеним майном відповідно до чинного законодавства України.

10.3. Майно, що знаходиться в оперативному управлінні Університету, не підлягає вилученню або передачі будь-яким підприємствам, установам, організаціям, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

10.4. Майно, що знаходиться в оперативному управлінні Університету, яке забезпечує його статутну діяльність, не може бути предметом застави.

10.5. Контроль за ефективністю використання державного майна, закріпленого за Університетом, та його збереженням здійснює Уповноважений орган управління.

10.6. Університету на правах, визначених чинним законодавством, належать:

- грошові кошти, майно, інші об'єкти власності, передані благодійними фондами, фізичними та юридичними особами у формі дарунка, пожертвування йому, за заповітом або інше;

- доходи від власної діяльності та майно, придбане за рахунок цих доходів.

10.7. Фінансування та матеріальне забезпечення Університету здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, що виділяються Уповноваженим органом управління, а також додаткових джерел фінансування.

Додатковими джерелами фінансування є:

- кошти, одержані за навчання, підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців відповідно до укладених договорів з юридичними та фізичними особами;

- плата за надання додаткових освітніх послуг згідно з укладеними договорами;

- кошти, одержані за науково-дослідні роботи та послуги, надані Університетом на замовлення установ, організацій, громадян, відповідно до чинного законодавства України;

- кошти від реалізації сільськогосподарської та іншої продукції, виробів навчально-виробничих майстерень Університету, плата за надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;

- дотації місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

- надання консультаційних та дорадчих послуг;

- валютні надходження;

- добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, благодійних внесків юридичних і фізичних осіб, у тому числі з інших держав;

- надання послуг з вирощування і виробництва сільськогосподарської та іншої продукції;

- інші джерела, не заборонені законодавчими актами України.

У разі одержання коштів з інших джерел бюджетні асигнування не зменшуються.

10.8. Кошти, отримані Університетом як плата за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів або за надання додаткових освітніх послуг, не оподатковуються і не можуть бути вилучені в доход держави або місцевих бюджетів. Надходження до Університету від госпрозрахункової діяльності його навчально-виробничих підрозділів оподатковуються відповідно до чинного законодавства України.

10.9. Бюджетні кошти та інші надходження на утримання Університету, передбачені його Статутом, повинні використовуватися для відшкодування матеріальних та прирівняних до них витрат на виконання робіт (надання послуг), що відповідають профілю Університету, на виплату заробітної платні, стипендій, створення необхідної матеріально-технічної бази, соціальний розвиток та матеріальне стимулювання трудового колективу відповідно до чинного законодавства України.

10.10. Університет самостійно використовує державні та власні кошти відповідно до затвердженого кошторису.

10.11. Університет має право з дозволу Уповноваженого органу управління здавати в оренду без права викупу належні йому будинки та споруди, самостійно – устаткування, транспортні засоби, техніку та інші матеріальні цінності, а також списувати їх з балансу, згідно з чинним законодавством України, якщо вони фізично і морально застаріли.

10.12. Університет за договорами з підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами може надавати додаткові платні послуги, у тому числі – навчання осіб понад установлені державні освітньо-професійні програми, та надавати інші види платних послуг, згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Платні освітні послуги не можуть надаватися замість або в межах обсягів основної освітньої діяльності, що фінансується за рахунок бюджетних коштів.

10.13. Університет користується банківськими кредитами і несе відповідальність за виконання кредитних договорів і дотримання фінансової дисципліни згідно з законодавством.

10.14. Володіння і користування землею та іншими природними ресурсами Університет здійснює на пільгових умовах, передбачених чинним законодавством України та відповідно до головних завдань своєї діяльності. Земельні ділянки передаються Університету у постійне користування відповідно до Земельного кодексу України.

Університет не має права без попереднього погодження з Уповноваженим органом управління приймати рішення щодо вилучення чи добровільної відмови від користування земельною ділянкою, укладання договорів про спільну діяльність (спільний обробіток земельних ділянок) та інших видів договорів, що можуть призвести до вилучення земельних ділянок, зміни цільового призначення земельних ділянок або їх частин, які закріплені за Університетом на праві постійного користування.

10.15. Університет відповідно до чинного законодавства України несе відповідальність за дотримання вимог і норм щодо охорони, раціонального використання та відновлення до рівня встановлених нормативів земель, вод, надр, лісів, інших природних ресурсів.

10.16. Відчуження майна, списання не повністю амортизованих основних фондів, передача в оренду основних фондів, які закріплені за Університетом, здійснюється за погодженням з Уповноваженим органом управління в порядку, встановленому законодавством України. Одержані в результаті відчуження зазначеного майна кошти спрямовують до Державного бюджету України згідно діючого законодавства України.

10.17. Фінансово-господарська діяльність Університету здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

10.18. Університет самостійно планує діяльність і визначає перспективи розвитку в навчально-виробничих підрозділах відповідно до потреб навчального процесу, попиту на вироблену продукцію, роботи, послуги, необхідності забезпечення виробничого та соціального розвитку Університету.

10.19. Університет надає такі платні послуги:

- освітні послуги понад обсяги, встановлені навчальними планами, у дошкільних, інтернатних, загальноосвітніх та вищих навчальних закладах;
- прийом кандидатських іспитів;
- захист докторських та кандидатських дисертацій;
- лекторії (з питань науки і техніки, культури та мистецтва, фізичної культури і спорту, правових знань тощо);
- підготовку з робітничих професій;
- гуртки (факультативи) іноземних мов, комп'ютерної підготовки;
- обладнання приміщень, агротехніки, біотехніки, зоотехніки тощо;
- консультації для різних категорій населення (учнівської молоді понад державне замовлення поза графіком навчально-виховного процесу –

аспірантів, докторантів), підприємств і організацій різних форм власності з питань економіки, технології, права, організації виробництва тощо;

- надання допомоги українським студентам та викладачам в оформленні візи (документів) для виїзду за кордон на практику та стажування;

- надання освітніх послуг з грошової оцінки земель у межах ліцензованого обсягу;

- оформлення візи (документів) для виїзду працівників навчальних закладів України на педагогічну роботу або наукове стажування до зарубіжних країн на контрактній основі;

- послуги бібліотеки понад встановлені обсяги;

- надання протокольних-інформаційних, побутових і перекладацьких послуг;

- групові та індивідуальні заняття фізичною культурою і спортом у спортзалах, тренажерних залах, на тенісних кортах тощо понад норми, встановлені навчальними планами, за винятком занять, що проводяться зі студентами Університету в спортивних секціях;

- організацію «групи здоров'я»;

- ремонт і технічне обслуговування автомобілів та інших транспортних засобів;

- ремонт побутових машин і приладів, теле-, аудіо-, відеоапаратури; виготовлення і ремонт металовиробів;

- виготовлення і ремонт вікон, дверей, фасадів, меблів, побутових столярних виробів, садово-городного інвентарю, теплиць;

- фото-, кіно-, відеопослуги;

- проживання в готелях та гуртожитках Університету;

- поліграфічні послуги та видавничу діяльність;

- користування комп'ютерною технікою та доступ до мережі Інтернет;

- вирощування і реалізація сільськогосподарської продукції та продукції тваринництва, біотехнологічного виробництва, збір лікарських рослин;

- надання послуг науковими, науково-дослідними, дослідно-конструкторськими та проектно-конструкторськими підрозділами;

- надання в оренду будівель, споруд, обладнання, сільськогосподарської техніки та інвентарю тощо, не пов'язаних з навчально-виховною, навчально-виробничою, науковою діяльністю, що не погіршує соціально-побутові умови працівників і студентів;

- надання послуг з перекладу;

- виробництво, переробка та реалізація сільськогосподарської, біотехнологічної та іншої продукції;

- дорадництво;

- землевпорядкування та проектно-оцінні роботи;

- інші послуги, що не суперечать чинному законодавству України.

10.20. Оплата праці працівників Університету здійснюється згідно з чинним законодавством.

10.21. Умови і показники преміювання працівників Університету, порядок виплати надбавок та доплат, надання матеріальної допомоги визначаються у колективному договорі окремим Положенням, затвердженим ректором Університету, з дотриманням вимог чинного законодавства.

10.22. Умови оплати праці та матеріального заохочення ректора Університету встановлюються у контракті.

10.23. Кошти, матеріальні цінності та нематеріальні активи, що надходять безкоштовно у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, у тому числі нерезидентів, Університету для здійснення освітньої, наукової, виховної, оздоровчої, спортивної, культурної діяльності не вважаються прибутком і не оподатковуються.

11. ПОРЯДОК ЗВІТНОСТІ, КОНТРОЛЮ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

11.1. Університет відповідно до Бюджетного кодексу України, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших нормативно-правових актів складає затверджені форми місячної, квартальної та річної звітності та подає їх до Уповноваженого органу управління, органів Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Державного комітету статистики, Пенсійного фонду України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

11.2. Університет здійснює оперативний і бухгалтерський облік своєї діяльності, веде статистичну звітність, подає відомості на вимогу органів, яким чинним законодавством України надане право контролю за відповідними напрямками його діяльності.

11.3. Ректор і головний бухгалтер Університету несуть персональну відповідальність за достовірність бухгалтерської та статистичної звітності.

11.4. Аудит фінансової діяльності Університету здійснюється згідно з чинним законодавством України.

11.5. Коледжі Університету самостійно здійснюють оперативний, бухгалтерський та податковий облік своєї роботи, ведуть статистичну звітність згідно з установленими нормами, подають її в установленому порядку до відповідних органів та Університету.

11.6. Директори та головні бухгалтери коледжів Університету несуть персональну відповідальність за достовірність бухгалтерської, податкової та статистичної звітності.

12. КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Головним концептуальним завданням освітньої діяльності Університету є не тільки підвищення рівня професійної кваліфікації випускників, а і

якнайшвидшого переходу до підготовки фахівців якісно нового типу, здатних ефективно і гнучко реагувати на зміни соціальних, економічних і технологічних умов виробництва.

13. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ УНІВЕРСИТЕТУ

13.1. Зміни та доповнення до Статуту Університету вносяться за поданням Вченої ради конференцією трудового колективу Університету.

13.2. Зміни та доповнення до Статуту затверджуються і погоджуються в тому ж порядку, що і Статут.

14. ПОРЯДОК РЕОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

14.1. Припинення діяльності Університету здійснюється шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації – за рішенням Уповноваженого органу управління, а у випадках, передбачених законом України, – за рішенням суду або відповідних органів державної влади.

14.2. У разі реорганізації Університету вся сукупність його прав та обов'язків переходить до його правонаступників.

14.3. Ліквідація Університету здійснюється ліквідаційною комісією, що утворюється Уповноваженим органом управління або судом.

14.4. Порядок і строки проведення ліквідації, а також строк для пред'явлення вимог кредиторами, що не може бути меншим, ніж два місяці з дня публікації рішення про ліквідацію, визначаються органом, який прийняв рішення про ліквідацію Університету.

14.5. Ліквідаційна комісія розміщує у друкованих засобах масової інформації, у яких публікуються відомості про державну реєстрацію юридичної особи, що припиняється, повідомлення про припинення юридичної особи та про порядок і строк заявлення кредиторами вимог до неї, а наявних (відомих) кредиторів повідомляє особисто в письмовій формі в установлені законодавством України строки.

Одночасно ліквідаційна комісія вживає всіх необхідних заходів зі стягнення дебіторської заборгованості Університету та виявлення кредиторів з письмовим повідомленням кожного з них про ліквідацію Університету.

14.6. З моменту призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження з управління Університету. Ліквідаційна комісія оцінює наявне майно Університету і розраховується з кредиторами, складає ліквідаційний баланс та подає його Уповноваженому органу управління або органу, який призначив ліквідаційну комісію. Достовірність та повнота ліквідаційного балансу повинні бути перевірені в установленому законодавством України порядку.

Ліквідаційна комісія виступає в суді від імені Університету, який ліквідується.

14.7. Претензії кредиторів до Університету, що ліквідується, задовольняються за рахунок його майна, якщо інше не передбачено законодавством України.

14.8. У разі реорганізації і ліквідації Університету працівникам, які звільнюються, гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до чинного трудового законодавства України.

14.9. Університет є ліквідованим з дня внесення до Єдиного державного реєстру запису про припинення його діяльності.